

**MAGANDANG
UMAGA!**

PAGSASALAYSAY

Ang pagsasalaysay ay isang paraan ng pagpapahayag na nagkukuwento ng isang pangyayari, karanasan, o kwento. Layunin nitong maglahad ng magkakaugnay na pangyayari upang maipabatid ang isang ideya, magbigay-aliw, magturo ng aral, o magdulot ng damdamin sa mambabasa o tagapakinig.

HALIMBAWA NG PAGSASALAYSAY

- Kwento ng isang karanasan sa paglalakbay.
- Alamat, maikling kwento, o epiko.
- Pagsasalaysay ng tunay na pangyayari o balita.
- ▶ Ginagamit ang pagsasalaysay upang makapagbigay-linaw, makapaghatid ng mensahe, o mag-aliw.

LAYUNIN NG PAGSASALAYSAY

- ✓ **Magbigay impormasyon** – Ang pagsasalaysay ay nagbibigay ng mga detalye tungkol sa isang pangyayari o karanasan, upang maipaliwanag o maipakita ang mga mahahalagang aspeto ng kuwento.
- ✓ **Magpabatid ng mensahe** – Sa pamamagitan ng pagsasalaysay, maaaring maghatid ng mensahe, aral, o kaisipan ang manunulat o tagapagsalaysay.
- ✓ **Maglibang o mag-aliw** – Ang ilang pagsasalaysay ay naglalayong magbigay-aliw sa mga mambabasa o tagapakinig sa pamamagitan ng kuwento na maaaring nakakatawa, nakakatuwa, o kapana-panabik.
- ✓ **Maglarawan ng karanasan** – Tumutok ang pagsasalaysay sa paglalarawan ng mga karanasan ng isang tao o pangkat ng tao, pati na rin ang mga emosyon at reaksiyon kaugnay ng mga pangyayaring ito.
- ✓ **Magturo o magbigay aral** – Kadalasan, ang mga salaysay ay naglalaman ng mga moral na aral na maaaring magsilbing gabay sa mga mambabasa.

URI NG PAGSASALAYSAY

► 1. Pagsasalaysay na Karaniwan

- Layunin: Maglahad ng mga pangyayari sa maayos at lohikal na pagkakasunod-sunod.
- Halimbawa: Talaarawan, ulat ng balita, o kuwento ng araw-araw na buhay.

► 2. Pagsasalaysay na Masining

- Layunin: Gumamit ng malikhaing wika at mas detalyadong paglalarawan upang pukawin ang damdamin ng mambabasa.
- Halimbawa: Maikling kwento, nobela, at alamat.

URI NG PAGSASALAYSAY

► 3. Pagsasalaysay ng Pakikipagsapalaran

- Layunin: Ilahad ang mga kapanapanabik na tagpo o hindi pangkaraniwang karanasan.
- Halimbawa: Kwento ng paglalakbay, epiko, o pelikula ng aksyon.

► 4. Pagsasalaysay ng Talambuhay

- Layunin: Ikuwento ang mga mahahalagang detalye sa buhay ng isang tao, maaaring sariling buhay o ibang tao.
- Halimbawa: Autobiography, biography.

URI NG PAGSASALAYSAY

► 5. Pagsasalaysay na Pangkasaysayan

- Layunin: Ilahad ang mahahalagang pangyayari sa kasaysayan ng isang bansa, komunidad, o institusyon.
- Halimbawa: Kasaysayan ng Pilipinas, kwento ng rebolusyon.

► 6. Pagsasalaysay ng Kwentong Bayan o Alamat

- Layunin: Magsalaysay ng mga sinaunang kwento na may kaugnayan sa kultura, tradisyon, o paniniwala ng isang lugar.
- Halimbawa: Alamat ng Pinya, Mga Kwento ni Juan Tamad.

URI NG PAGSASALAYSAY

► 7. Pagsasalaysay ng Mito o Mitolohiya

- Layunin: Maglahad ng mga kwentong nagmula sa imahinasyon at paniniwala tungkol sa mga diyos, diyosa, at iba pang nilalang.
- Halimbawa: Ang kwento nina Bathala at Amihan, mitolohiya ng Griyego.

► 8. Pagsasalaysay ng Pangyayari

- Layunin: Idetalye ang isang partikular na kaganapan na mahalaga o makabuluhan.
- Halimbawa: Ulat ng sakuna, kwento ng eleksyon.

URI NG PAGSASALAYSAY

► 9. Pagsasalaysay na Nagpapaliwanag

- Layunin: Gumamit ng naratibo upang magbigay-liwanag o paliwanag tungkol sa isang konsepto o ideya.
 - Halimbawa: Mga kwentong may moral na aral.
-
- Sa bawat uri ng pagsasalaysay, mahalaga ang maayos na daloy ng mga pangyayari at malinaw na pagpapahayag upang maabot ang layunin ng kwento.

ELEMENTO NG MABISANG SALAYSAY

► **Panimula (Introduction)**

- Naglalaman ng tagpuan, tauhan, at simula ng kwento.
- Mahalaga ang kawili-wiling panimula upang makahikayat ng interes ng mga mambabasa o tagapakinig.

► **Tauhan (Characters)**

- Mga pangunahing tauhan at pantulong na tauhan.
- Kailangang malinaw ang kanilang katangian, kilos, at gampanin sa kwento.

ELEMENTO NG MABISANG SALAYSAY

► Tagpuan (Setting)

- Tumutukoy sa lugar at panahon kung saan naganap ang kwento.
- Nagbibigay ng konteksto at atmospera sa salaysay.

► Banghay (Plot)

- Tumutukoy sa pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari sa kwento. Karaniwang binubuo ito ng:
 - **Simula:** Pagpapakilala ng mga tauhan at tagpuan.
 - **Saglit na Kasiglahan:** Panimulang tensyon o problema.
 - **Tunggalian:** Suliranin o labanan sa pagitan ng tauhan o sa kanilang paligid.
 - **Kasukdulan:** Pinakamataas na antas ng tensyon; dito nagaganap ang pinakamahalagang bahagi.
 - **Kakalasan:** Pagtukoy ng solusyon o pagbawas ng tensyon.
 - **Wakas:** Pagbibigay-linaw at pagtatapos sa kwento.

ELEMENTO NG MABISANG SALAYSAY

► Pananaw (Point of View)

- Ang perspektibong ginamit sa pagsasalaysay:
 - **Unang Panauhan:** Ginagamit ang "ako."
 - **Ikalawang Panauhan:** Ginagamit ang "ikaw."
 - **Ikatlong Panauhan:** Ginagamit ang "siya" o "sila."

► Tema (Theme)

- Ang pangunahing paksa o aral na nais iparating ng kwento.
- Nagbibigay-diin sa kabuluhan ng kwento sa buhay ng mambabasa.

ELEMENTO NG MABISANG SALAYSAY

► **Wika at Estilo (Language and Style)**

- Ang paggamit ng angkop na wika, malinaw na paglalarawan, at masining na paraan ng pagkukuwento.
- Mahalaga ang tamang balanse ng detalye at damdamin.

► **Damdamin (Mood or Emotion)**

- Ang emosyon na nais ipadama sa mga mambabasa, tulad ng tuwa, lungkot, kaba, o galit.
- Nakakatulong ito upang mas lalong mapukaw ang interes at damdamin ng mambabasa.

ELEMENTO NG MABISANG SALAYSAY

► Himig (Tone)

- Ang saloobin ng may-akda sa salaysay, na maaaring masaya, seryoso, mapaglaro, o malungkot.

Ang mabisang salaysay ay nagiging matagumpay kapag lahat ng elementong ito ay maayos na pinagsama-sama, nagiging makabuluhan, at nakaaantig sa mga mambabasa.

KATANGIAN NG MABUTING SALAYSAY

► **Malinaw at Organisadong Banghay**

- May maayos na pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari (simula, gitna, wakas).
- Madaling sundan at nauunawaan ang daloy ng kwento.

► **Kawili-wiling Simula**

- Nakakukuha ng atensyon ng mambabasa mula sa umpisa.
- Maaring gumamit ng tanong, misteryo, o makabagbag-damdaming eksena bilang pambungad.

KATANGIAN NG MABUTING SALAYSAY

► **Kapana-panabik na Tunggalian**

- Naglalaman ng tensyon, problema, o hamon na nagbibigay kulay sa kwento.
- Nagdudulot ng interes at emosyonal na koneksyon sa mambabasa.

► **Malinaw na Tauhan**

- Ang mga tauhan ay may makatotohanang kilos, pananalita, at personalidad.
- May malinaw na layunin, damdamin, at motibasyon.

KATANGIAN NG MABUTING SALAYSAY

► **Angkop na Tagpuan**

- Nababagay ang lugar at panahon sa tema at layunin ng kwento.
- Nakakatulong ang tagpuan sa pagpapalalim ng damdamin at konteksto.

► **Masining na Paglalarawan**

- Gumagamit ng masining na wika upang buhayin ang mga tauhan, tagpuan, at pangyayari.
- Ang paggamit ng detalye ay hindi sobra ngunit sapat upang magbigay-imahinasyon sa mambabasa.

KATANGIAN NG MABUTING SALAYSAY

► **May Malinaw na Tema o Mensahe**

- Nagpapahayag ng pangunahing aral o ideya na nais iparating ng may-akda.
- Tumutulong upang magbigay ng kabuluhan sa kwento.

► **Pananabik at Kawakasan**

- Ang bawat bahagi ng kwento ay nagdudulot ng pag-usbong ng interes patungo sa kasukdulan.
- Ang wakas ay malinaw, makabuluhan, at nagbibigay-kasiyahan o palaisipan sa mambabasa.

KATANGIAN NG MABUTING SALAYSAY

► **Natural na Pananalita**

- Ang mga diyalogo o pagsasalaysay ay akma sa mga tauhan at sitwasyon.
- Nakakatulong ito sa pagiging makatotohanan ng kwento.

► **Emosyonal na Koneksyon**

- Kayang pukawin ang damdamin ng mambabasa, tulad ng tuwa, lungkot, galit, o awa.
- Nagiging dahilan upang tumatak ang salaysay sa isip ng nagbabasa.